

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 12.1.2009
KOM(2008)903 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

**Tuumakäitiste dekomisjoneerimine ja radioaktiivsete jäätmete käitlemine:
Teadusuuringute Ühiskeskuse Euratomi asutamislepingu kohase tegevusega seotud
tuumatehnoloogiakohustuste täitmine**

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

**Tuumakäitiste dekomisjoneerimine ja radioaktiivsete jäätmete käitlemine:
Teadusuuringute Ühiskeskuse Euratomi asutamislepingu kohase tegevusega seotud
tuumatehnoloogiakohustuste täitmine**

SISUKORD

1.	Kommenteeritud kokkuvõte.....	4
2.	Teatise eesmärk.....	5
3.	Taust.....	5
4.	Dekomisjoneerimise kava (2004–2008) tulemused.....	5
4.1.	Ispra (Itaalia).....	6
4.2.	Karlsruhe (Saksamaa).....	7
4.3.	Geel (Belgia).....	7
4.4.	Petten (Madalmaad).....	7
5.	Kava üldhinnang (2008).....	8
5.1.	Kava täitmise olukord Ispras.....	8
5.1.1.	Väliskontroll.....	8
5.1.2.	Riskijuhtimine.....	8
5.1.3.	Mõju eelarvele.....	11
5.2.	Karlsruhe, Geeli ja Petteni kava täitmine.....	12
5.2.1.	Karlsruhe (Saksamaa).....	12
5.2.2.	Geel (Belgia).....	13
5.2.3.	Petten (Madalmaad).....	13
6.	Olukord kava elluviimisel ja kava eelarve 2008. aasta aprilli seisuga (kokkuvõte)..	13
7.	Finantsmõju.....	15
8.	Sõltumatute ekspertide rühma arvamus.....	15
9.	Teadusuuringute Ühiskeskuse juhatajate nõukogu arvamus.....	16
10.	Kokkuvõte.....	16
1. LISA.	Kava kulud ja ajakava.....	18

1. KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Käesoleva teatise eesmärk on esitada ajakohastatud teavet selle kohta, kuidas Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus on aastatel 2004–2008 täitnud vananenud tuumakäitiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kava. Kõige olulisem tegevus kava täitmisel on toimunud Teadusuuringute Ühiskeskuse Itaalia asutuses Ispras, kus asub enamik Teadusuuringute Ühiskeskuse dekomisjoneeritavatest tuumakäitistest, samas kui Geelis (Belgia), Karlsruhe (Saksamaa) ja Petten (Madalmaad), kus samuti töötavad veel tuumakäitised, on dekomisjoneerimistööd olnud seni suhteliselt piiratud.

Viimase nelja aasta jooksul on kava täitmine hoogustunud ja mitme peamise meetme osas on saavutatud kindel edasimineku. Kuna Itaalias ei ole radioaktiivsete jäätmete käitlemise ja ladustamise võimalusi, on Teadusuuringute Ühiskeskuse Ispra asutus keskendunud jäätmete dekomisjoneerimisele iseloomustamise, töötlemise ja ladustamiskujule viimise käitiste projekteerimisele ja ehitamisele oma territooriumil. Kõiki Ispra jäätmeid (mida peale ladustamiskujule viimist on 12 000 m³) tuleb hoida samal territooriumil nii kaua, kuni Itaalias ei ole jäätmete vahepealse või lõppladustamise paiku; seepärast projekteerib Teadusuuringute Ühiskeskus vahepealse ladustamise hoidlat oma territooriumil. Palju tuumamaterjale on veetud territooriumilt välja või on käimas nende üleandmine kolmandatele isikutele. Vahepeal on kolmes ülejäänud kohas jätkunud dekomisjoneerimiseelne tegevus, mille käigus kõrvaldatakse varasemas uurimistöös kasutatud vananenud tuumaseadmed ja varustus ning veetakse asutuse territooriumilt välja kütused ja tuumamaterjalid.

2008. aastal läbiviidud sise- ja välishindamistel toetati kohalikku strateegiat, mida oli rakendatud dekomisjoneerimise ja jäätmekäitluse kava täitmiseks, ja tunnustati kõigis osutatud asutustes toimunud edasiminekut. Kuid Ispra kava täitmisel on mõned tõsised piirangud ja ebamäärasused, nimelt:

- Itaalias puuduvad kindlad jäätmete ladustamise normid (nn jäätmete vastuvõetavuse kriteeriumid), mistõttu Teadusuuringute Ühiskeskus on sunnitud edasi lükkama teatavate jäätmete ladustamiskujule viimise.
- Ebamäärane on jäätmete lõppladustamise kulu Itaalia tulevases ladustamispaigas. See võib kujutada endast ühenduse jaoks olulist finantskulu ning Teadusuuringute Ühiskeskus koostab selle kohta situatsiooniplaane.
- Itaalias on madalad elanikkonna kokkupuute piirväärtused, millest tulenevad täiendavad jäätmete käitlemise ja vaheladustamise piirangud ning suuremad kulud.
- Ispra asutuses on olemas veel nn Itaalia kohustused, mis on tekkinud seoses varasemate Itaalia tuumatehniliste töödega Ispras; see suurendab Teadusuuringute Ühiskeskuse töökoormust ja tähendab finantsriski ühendusele.

Lisaks nendele piirangutele on teatavate Ispra projektide täitmist aeglustanud veel selliste kohalike töövõtjate vähesus, kes suudaksid täita tuumatehnikalepinguid, ning komisjoni sisemised hanke- ja personalivalikumenetlused, mis kava tehnilist keerukust arvestades on mõnikord osutunud piiravateks teguriteks.

Väliste tegurite ja sisemiste tegurite, nagu hankemenetluste koosmõjul on aeglustunud mõnede Ispra kava tähtsamate meetmete rakendamine, suurenenud ennustatavad kulud (+6 %) ja pikenenud programmi ajakava (+8 aastat tuumajäätmete lõppladustuskeskusesse toimetamiseks). Suurenenud ebamäärasusega toimetulemiseks on Teadusuuringute Ühiskeskus võtnud riskileevendusmeetmeid. Ettenähtud meetmed hõlmavad tihedamaid kontakte Itaalia sidusrühmadega, lõppvalmidusstaadiumi-lepingute laialdasemat kasutamist ja hankekanalite tõhustamist. Kui jäätmete vastuvõetavuse kriteeriumidega seotud ebamäärasust ei õnnestu kõrvaldada, peab Teadusuuringute Ühiskeskus situatsiooniplaneerimise alal panema Ispra kavas põhirõhu ohutule säilitamisele ja lükkama jäätmete ladustamiskujule viimise edasi, kuni on tagatud lõppladustamine.

Teadusuuringute Ühiskeskus on dekomisjoneerimise strateegiat põhjalikult arutanud asjaomase tööstusharu ekspertidega ja ühiskeskust seoses kavaga nõustava sõltumatute ekspertide rühmaga ning nad kõik on aidanud kaasa strateegiliste valikute väljatöötamisele ja toetanud neid.

2. TEATISE EESMÄRK

Käesoleva teatise eesmärk on ajakohastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud teavet vananenud tuumakäitiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kava¹ täitmise kohta, mida on juhtinud Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus. Käesolev teatis on jätk 1999. aasta teatisele KOM(1999) 114 ja 2004. aasta teatisele SEK(2004) 621.

3. TAUST

Teadusuuringute Ühiskeskus asutati Euratomi asutamislepingu artikliga 8 ja algselt oli see täielikult pühendatud tuumaenergiale, kuid hiljem ta mitmekesisistas oma tegevust, et rahuldada ka komisjoni muude peadirektoraatide ja ka muude institutsioonide vajadusi. Tuumatehnikaalane tegevus moodustab praegu 30 % Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevusest. Asutamislepingu kohaselt peab Teadusuuringute Ühiskeskus ise juhtima oma tuumatehnikaalaste kohustuste täitmist ja dekomisjoneerima oma käitised, kui need on lõplikult suletud. Selleks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu nõusolekul loodud eraldi eelarverubriik.

Tuumakäitiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kava on seotud kõikide Teadusuuringute Ühiskeskuse tuumakäitistega, isegi kui mitmed neist, eelkõige Geelis, Karlsruhe ja Pettenis, on veel endiselt töös. Suletud tuumakäitised asuvad peamiselt Ispras. Praktiliselt on komisjon kohustunud dekomisjoneerima vananenud tuumakäitised kuni nende täieliku ja tingimusteta, see tähendab ilma radioloogiliste piiranguteta vabastamiseni. See võimaldab kasutada neid käitiseid muudel kui tuumatehnikaga seotud eesmärkidel.

4. DEKOMISJONEERIMISE KAVA (2004–2008) TULEMUSED

Nagu eespool selgitatud, jätkub Geelis, Karlsruhe ja Pettenis tuumatehnikaalane uurimis- ja arendustöö, samas kui Ispras suleti kõik tuumakäitised (reaktorid ja kiirguslaborid) lõplikult juba mitu aastat tagasi; tööd jätkavad ainult tsüklotron ja Teadusuuringute Ühiskeskuse

¹ D&WM: *Decommissioning and Waste Management* – dekomisjoneerimine ja jäätmete käitlemine.

kaitsemeetmete kavaga seotud laborid. Dekomisjoneerimise kavaga on seepärast jõutud Ispras kaugemale ning sellega seoses käsitletakse käesolevas osas Isprat üksikasjalikumalt kui muid kohti.

4.1. Ispra (Itaalia)

Olukord Itaalias erineb olukorrast muudes Teadusuuringute Ühiskeskuse asutuste asukohariikidest selle poolest, et Itaalias ei ole radioaktiivsete jäätmete käitlemise teenuse pakkujat, tuumajäätmete vahepealse ladustamise ega lõppladustamise hoidlat. Seepärast peab Teadusuuringute Ühiskeskuse Ispra asutus ehitama oma territooriumil jäätmetöötuskäitiseid ja lõppladustamiskujule viimise käitiseid. Itaalia seaduste kohaselt peab olema võimalik jäätmeid paigutada vahepealse ladustamise kohta ajavahemikuks, mille pikkus on veel kindlaks määramata, kuid mis võib olla koguni 50 aastat.

Ispra kava kindlaksmääramisel on seda erinõuet arvestatud ja Teadusuuringute Ühiskeskus on selle põhjal võtnud vastu oma strateegia.

Ispra kavas on viis peamist eesmärki, mis tuleb saavutada järgmises järjestuses:

- vananenud käitiste ohutuse tagamine vastavalt kehtivatele ohutusstandarditele, seda nimetatakse ohutuks säilitamiseks (*safe conservation*)²;
- jäätmete iseloomustamise, töötlemise, ladustamiskujule viimise ja vahepealse säilitamise käitiste ehitamine ja moderniseerimine;
- tuumamaterjalide viimine kujule, mis sobib kohapeal säilitamiseks või kolmandatele isikutele üleandmiseks;
- olemasolevate jäätmete kogumine, töötlemine ja uuesti ladustamiskujule viimine;
- vananenud käitiste dekomisjoneerimine ja tekkivate jäätmete käitlemine.

Kavas oli kuni 2004. aastani pandud pöhirõhk jäätmete iseloomustamise ja töötlemise käitiste loomisele. 2007. aasta lõpuks lõpetati järgmiste käitiste ehitamine:

- vedeljäätmete töötlemise tehas;
- tehas saaste eemaldamiseks tahketelt jäätmetelt abrasiivjoaga;
- tahkete jäätmete füüsikalise ja radioloogilise iseloomustamise käitis, mis võimaldab jäätmetrumlite sisu ja radioloogilise koostise seiret;
- väga nõrgalt radioaktiivsete või mitteradioaktiivsete jäätmete seire käitis; kõnealuseid jäätmeid saab taaskasutusse võtta tavaliste tööstuslike kanalite kaudu.

Lisaks on läbi viidud või lõpetamisel järgmised tööd:

- 20 tonni kiiritamata kütust on saadetud USAsse ja Prantsusmaale;

² Selle all mõistetakse suletud seadmete hoidmist ohutus ja turvalises seisundis, meetmete võtmist seadeldiste vananemise või riiklike või rahvusvaheliste õigusnormide muutumise puhul; see eelneb seadeldiste dekomisjoneerimisele.

- käimas on 1 500 kasutusest kõrvaldatud radioaktiivsusallika üleandmine kolmandale poolele;
- käimas on leelismetallide eemaldamine;
- käimas on radioaktiivsete rakkude muutmine või uuendamine, et oleks võimalik tööde kohas veel olevate kiirritatud tuumamaterjalide viimine ladustamiskujule;
- käimas on kuue peamise vananenud käitise (reaktorid ja kiirguslaborid) füüsikaline ja radioloogiline iseloomustamine;
- hooldamiseks või uute regulatiivnõuete täitmiseks on tehtud muid töid.

Läbi on viidud mõned dekomisjoneerimisele eelnevad tööd, sealhulgas on lammutatud reaktori Ispra-1 jahutustorn, torujuhe, mille kaudu vedeljäätmed suunati endisesse töötuskäitisesse, mitu abihoonet, on kõrvaldatud varustus ja üle 1 200 tonni metalle ja muid materjale on ette valmistatud äravedamiseks.

Lõpuks on jäätmekäitluse ja vahepealse ladustuse ala ümber kujundatud uute käitiste jaoks. Projekteeritakse ladu, milles saab ajutiselt ladustada 12 000 m³ ladustamiskujule viidud jäätmeid; nimetatud kogus vastab Ispra jäätmete hinnangulisele üldkogusele.

4.2. Karlsruhe (Saksamaa)

Erinevalt Isprast saab Teadusuuringute Ühiskeskuse Karlsruhe asutus saata enamiku oma radioaktiivsetest jäätmetest vaheladustuspaika, mida haldab uurimiskeskus Forschungszentrum Karlsruhe GmbH, kes kõnealuses piirkonnas vastutab radioaktiivsete jäätmete kogumise, töötlemise ja ladustamiskujule viimise eest, et need hiljem ladustada tulevases riigi keskladustuspaigas.

Alates 2004. aastast on Karlsruhe asutusel õnnestunud kõrvaldada varasema teadustöö tulemusel kogunenud ja dekomisjoneeritud iganenud varustus, nimetatud varustuse hulka kuuluvad näiteks kinnasboksid, mida kasutati ohtlike materjalide käsitlemiseks. Iga aasta on dekomisjoneeritud keskmiselt 20 kinnasboksi.

4.3. Geel (Belgia)

Teadusuuringute Ühiskeskuse Geeli asutus lõpetas 2004. aastal dekomisjoneerimiskava algetapi, mis seisnes radiokeemialabori puhastamises. Alates 2004. aastast on asutus ennetähtaegselt kõrvaldanud ka kiiritamata tuumamaterjale.

4.4. Petten (Madalmaad)

Energiainstituut teeb uurimis- ja arendustööd tuumaenergiaga mitteseotud valdkonnas, kuid lisaks on instituudil ka oma kõrgvooreaktor, mida kasutatakse reaktorite ohutuse uuringuteks; seal uuritakse kütuse ja selle komponentide käsitlemist ja tulevaste (IV põlvkonna) reaktorite ohutust. Alates 2004. aastast on Teadusuuringute Ühiskeskus andnud kõrgvooreaktori käitamisluba edasi Madalmaade ettevõttele NRG, mis käitab reaktorit juba ka ühiskeskuse loa alusel. See on võimaldanud selgitada vastutusküsimusi riigi ohutusasutustega, kuna käitaja on nüüd sama asutus, kellele on antud luba. Kõrgvooreaktori omandiõigus kuulub endiselt Teadusuuringute Ühiskeskusele, kuid selle käitamiskulusid, sealhulgas ka osamakse selle tulevaste dekomisjoneerimiskulude katmiseks, maksavad nüüd selle lõppkasutajad.

Teadusuuringute Ühiskeskuse Petteni asutus on pärast 2004. aastat saatnud USAsse tagasi 420 kütuseelementi, mis kujutasid endast varasemast tegevusest tulenenud kohustust. Lisaks anti 2007. aastal NRG-le üle omandiõigus tugevasti kiiritatud vanade materjalide partiile. Kava eelarves ei olnud ette nähtud muid rahalisi tehinguid ja mingeid muid meetmeid ei kavandata enne reaktori lõplikku sulgemist, mis ei toimu enne 2016. aastat.

5. KAVA ÜLDHINNANG (2008)

2008. aasta alguses asus Teadusuuringute Ühiskeskus hindama dekomisjoneerimiskava läbiviimist oma asutustes, et kontrollida edasiminekut tuumakäitiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kava täitmisel ajavahemikus 2004–2008. Hindamise tulemused pidid võimaldama Teadusuuringute Ühiskeskusel kohandada kava strateegiat ning sellega seotud kulutusi ja ajakava.

5.1. Kava täitmise olukord Ispras

5.1.1. Väliskontroll

Lisaks sisekontrollile palus Teadusuuringute Ühiskeskus ka ühel tuumaprojektide juhtimisele ja tuumakäitiste dekomisjoneerimisele spetsialiseerunud tööstusettevõtjal kontrollida Ispra kava täitmist. Kontrollimine toimus 2008. aasta esimesel poolel ja eesmärk oli teha kindlaks käimasoleva tuumakäitiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kava osad, millest sõltuvad kava üldised kulude ja ajakavaga seotud riskid.

Üldiselt kontrollijad toetasid Ispra tuumakäitiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kavas valitud dekomisjoneerimisstrateegiat ja tehnilist lähenemisviisi. Valitud strateegiat peetakse vastavaks praegusele dekomisjoneerimise parimale tavale, mille kohaselt eelistatakse varast arvestamist dekomisjoneerimisega, kusjuures võetakse arvesse jäätmete ladustamise või kõrvaldamise võimaluste olemasolu, ohutusnõudeid ja eelarvepiiranguid.

Kuid väliskontrollijad kinnitasid sisekontrolli tulemusi selles osas, et on olemas rida piiranguid ja raskusi, mis tähendavad olulisi riske ja ebamäärasusi seoses kava ning selle kulude ja ajakavaga, ning soovitasid meetmeid nimetatud riskide leevendamiseks. Kõnealuseid riske ja ebamäärasusi ning nende leevendamiseks võetavaid meetmeid on kirjeldatud järgmises osas.

5.1.2. Riskijuhtimine

Teadusuuringute Ühiskeskuse Ispra asutuse jaoks koostati tuumakäitiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kava 2003. aastal arvestusega, et 2012. aastal avatakse riigi radioaktiivsete jäätmete ladustuskeskus. Kuna seoses 2003. aastal valitud keskusega tekkisid kahtlused, avatakse Itaalia ladustuspaik nüüd mitte enne 2020. aastat; ladustuspaik on ette nähtud 2. kategooria jäätmete (lühikese poolestusaja ja madala kuni keskmise aktiivsusega jäätmed) lõppladustamiseks ja samas keskuses võidakse võimaldada 3. kategooria jäätmete (pika poolestusaja ja kõrge aktiivsusega jäätmed) ajutist ladustamist, kuid mitte lõppladustamist.

Teadusuuringute Ühiskeskuse Ispra asutuse kava arendatakse seega niisugustes riigi tingimustes, mille muudavad keerukaks eelkõige jäätmeid käsitlevate kindlate normide puudumine ja riigipoolne põhjendamatult range reguleerimine. Lisaks piiravad kava täitmist kohaliku turu tingimused ja komisjoni sise-eeskirjad.

Piirangud kava täitmisel ja Teadusuuringute Ühiskeskuse meetmed võib kokku võtta järgmiselt:

A. Jäätmete ladustamist käsitlevate kindlate normide („jätmete vastuvõetavuse kriteeriumide”) **puudumine**. See on põhiliselt seotud asjaoluga, et ei ole veel tehtud otsust riigi radioaktiivsete jäätmete hoidla loomise kohta. Kuni asjaomaseid kriteeriume ei ole kindlaks määratud, püsib Teadusuuringute Ühiskeskuse jaoks risk, et jäätmed tuleb kunagi viia veel mingile muule kujule. Sellest tulenev finantsrisk võib olla väga suur.

- *Teadusuuringute Ühiskeskuse meede: Kõnealuse riski vähendamiseks on Teadusuuringute Ühiskeskus tihendanud oma kontakte Itaalia valitsusega, et taotleda valitsuse kinnitust, et jäätmed võib Ispras viia ladustamiskujule vastavalt 2. kategooria jäätmete ajutistele vastuvõetavuse kriteeriumidele³. Itaalia ministriumilt on saadud esialgne positiivne vastus. Komisjon jätkab oma kontakte poliitikatasandil, et jõuda lõppladustamist ja jäätmete vastuvõetavuse kriteeriume käsitleva ametliku lepinguni. Vahepeal on Teadusuuringute Ühiskeskus muutnud Ispras jäätmete vahepealse ladustamise hoone projekti nii, et sellesse saaks paigutada ainult 2. kategooria jäätmeid, kuna 3. kategooria jäätmete jaoks vastuvõetavuse kriteeriume ei ole. Lisaks kaalub Teadusuuringute Ühiskeskus ainult selliste 2. kategooria jäätmete viimist ladustamiskujule, mis tuleb ohutustehnilistel põhjustel välja võtta (nagu bitumineeritud trumlid), ja oodata lõplike vastuvõetavuse kriteeriumide teatamist või Itaalia valitsuse ametlikku kinnitust muude 2. kategooria jäätmete ja eriti 3. kategooria jäätmete ladustamiskujule viimise kohta. Strateegia muutmine mõjutas kava tugevasti, kuna vaheladustamishoone projekt vaadati läbi, et paigutada sinna üksnes 2. kategooria jäätmed ja hoone peaks nüüd valmima 2009. aasta asemel 2012. aastal. Eespool nimetatud piirangute veel üks tulemus on seotud jäätmete ajutiseks ladustamiseks konteineritesse paigutamise, mida takistab uutele Itaalia eeskirjadele vastavate konteinerite puudumine; seepärast tuleb Teadusuuringute Ühiskeskusel endal projekteerida (nõuetele vastavad) konteinerid.*

B. Jäätmete vabastamise läviväärtuste puudumine. Itaalias on põhimõtteliselt lubatud vabastada väga nõrgalt radioaktiivseid jäätmeid. Selle põhimõtte kohaselt võib võtta taas ringlusse materjale, mis ei kujuta endast elanikkonna jaoks mingit kiirgusohtu. Läviväärtusi teatatakse iga üksikjuhu ja iga radionukliidi kohta eraldi (igal juhul on maksimumväärtuseks kinnitatud 1 Bq/g ja tegelik läviväärtuste vahemik võib ulatuda 1 Bq/g kuni umbes 0,1 Bq/g). Ispra asutus sai kõnealuse loa 2008. aasta juulis ja selles piirduti käitises juba toodetud jäätmete ja materjalidega. Seepärast on nüüd võimalik vabastada seda tüüpi jäätmeid.

- *Teadusuuringute Ühiskeskuse meede: Teadusuuringute Ühiskeskus taotleb sarnast luba, kui taotlused iga käitise dekomisjoneerimisloa saamiseks esitatakse pädevale asutusele.*

C. Madal elanikkonnale lubatud kokkupuute piirväärtus. Elanikkonna kokkupuute jaoks ioniseeriva kiirgusega, mis on seotud tuumatehnikaga, sealhulgas dekomisjoneerimisega, jäätmete töötlemise ja vahepealse ladustamisega, on Itaalias kehtestatud kiirgusannuse piirväärtus, mis on madalam kui üheski teises Euroopa riigis (10 µSv/aasta, see tähendab 15–100 korda madalam asjaomastest piirangutest muudes Euroopa riikides), kui haldusasutused

³ 2. kategooria (lühikese poolestusaja ja madala kuni keskmise aktiivsusega) jäätmed moodustavad 95 % Ispra jäätmetest.

ei ole teinud konkreetset erandit. Piirväärtus on madal ka võrreldes rahvusvahelise kiirguskaitsekomisjoni 2007. aasta soovitusetega⁴. Nii madal annusepiirang piirab oluliselt kavandatud dekomisjoneerimistöid.

- *Teadusuuringute Ühiskeskuse meede: Teadusuuringute Ühiskeskus kindlustas asutuse territooriumil asuvat ajutise ladustamise hoonet, et nõrgendada hoonest välja jõudvat kiirgust; see muutis kava kallimaks, kuigi mitte oluliselt. Praegused annuse piirangud võivad tulevikus tekitada raskusi muudel dekomisjoneerimistöodel ja põhjustada lisakulusid.*

D. „Itaalia kohustuste” olemasolu Ispra asutuse territooriumil. Mõned käitised ja osa vanu jäätmeid Ispra territooriumil kuuluvad osaliselt või täielikult Itaalia asutustele⁵. Kõnealused käitised ja jäätmed moodustavad nn Itaalia kohustused, mille väärtust hinnatakse mitmekümnele miljonile eurole. Teadusuuringute Ühiskeskus on koostanud loetelu kõnealustest kohustustest, kuid loetelu ja sellega seotud kulused ei ole Itaalia osalised veel omaks võtnud. Asjaomaste isikute vahelise lepingu puudumine mõjutab kava täitmist ja suurendab ebamäärasust, milline on ühenduse eelarve finantskoormus.

- *Teadusuuringute Ühiskeskuse meede: Teadusuuringute Ühiskeskus on esitanud Itaalia sidusrühmadele kõik olemasolevad dokumendid, et jõuda asjaomaste projektide ebaselgete küsimuste lahendamiseni. Komisjon jätkab oma kontakte poliitikatasandil, et jõuda Itaalia kohustusi käsitleva ametliku lepinguni.*

E. Kavaga seotud ebamäärasused, kaasa arvatud jäätmete lõpliku kõrvaldamise kulud. Lõppladustamispaiga puudumisel ei ole teada lõppladustamistasusid ega ka näitajaid, mille abil võiks neid kuluseid arvutada⁶. Selline ebamäärasus mõjutab jäätmetöötluse ja ladustamiskujule viimise meetodeid⁷ ning seega ka kava täitmise ajakava ja kuluseid.

- *Teadusuuringute Ühiskeskuse meede: Teadusuuringute Ühiskeskus kasutab situatsiooniplaneerimist juhul, kui jäätmete vastuvõetavuse kriteeriumidega seotud ebamäärasust ei õnnestu kõrvaldada, ja paneb Ispra kavas põhirõhu jäätmete ohutule säilitamisele ning lükkab nende ladustamiskujule viimise edasi, kuni lõppladustamine on tagatud. Lisaks parandab Teadusuuringute Ühiskeskus kavaga seotud ebamäärasuste piiramiseks riskide ja kava mõjude modelleerimist ning pühendab rohkem tähelepanu kava tulevaste etappide eelplaneerimisele.*

F. Piiratud arv tuumatehnikalepinguid täita suutvaid kohalikke ettevõtjaid, kes suudaksid teha töid Ispra asutuse territooriumil: see mõjutab pakkumiskonkursside tulemusi, kuna tavaliselt saadakse väike arv kalleid pakkumisi; seepärast on sageli vaja korrata pakkumisteadete avaldamist, muutes uutes teadetes nõudeid või hankemenetlust.

⁴ ICRP väljaanne 103, 37. köide, nr 2-4 2007, lk 116-117 (Elanikkonna kokkupuude – pikaajaline kokkupuude): „Annuse piirväärtus peaks olema väiksem kui 1mSv ja sobiv väärtus oleks mitte üle 0,3 mSV.”

⁵ ENEA ja ENEL

⁶ Lõpliku kõrvaldamise eest võetava tasu küsimus on ikka veel lahtine: kas tasu peaks sõltuma jäätmete kogusest või ruumalast, mille jäätmed võtavad hoidlas enda alla; sellest sõltub Teadusuuringute Ühiskeskuse jäätmekäitlusstrateegia.

⁷ Näiteks võib olenevalt lõppladustamise tasust näha ette jäätmete põletamise nende pressimise ja tsementeerimise asemel.

- *Teadusuuringute Ühiskeskuse meede: Teadusuuringute Ühiskeskus kohandab oma hankekanaleid, et lühendada tähtaegu ja äratada pakkumistele vastavates ettevõtjates rohkem huvi. Üldiselt on Teadusuuringute Ühiskeskuse Ispra asutus aga hakanud minema väikese või keskmise mahuga teeninduslepingutelt üle terviklahendustele.*

G. Komisjonisisesed hankemenetlused, mis on kava tehnilist keerukust arvestades mõnikord osutunud liiga piiravaks, jättes näiteks liiga vähe võimalusi tõhusaks läbirääkimiseks pakkumiste üle.

- *Teadusuuringute Ühiskeskuse meede: Teadusuuringute Ühiskeskus kavatses kasutada komisjoni hanke- ja personalivaliku-eeskirju parimal viisil, et tulla toime kõnealuse ulatusliku ja riskivõimalusi sisaldava tööstustegevusega, ning eelkõige selleks, et pidada lepingutäitjatega läbirääkimisi paljude tehniliste võimaluste üle, nõudes terviklahenduste pakkumist funktsionaalsete nõuete täitmiseks. Lisaks tugevdab Teadusuuringute Ühiskeskuse Ispra asutus oma dekomisjoneerimismeeskonda, lisades sellele tööstusjuhtimise alast võimekust.*

5.1.3. Mõju eelarvele

Ispra kava üldeelarve vaadati 2007. aastal läbi, et paremini leevendada riske ja ebamäärasusi, mis on seotud kava edasise täitmisega (vt 5.1.2), võttes samas arvesse juba vastuvõetud või kavandatavaid muudatusi, mis mõjutavad dekomisjoneerimiskavade koostamist ja kulusid.

Sellega seoses on Ispra kava eelarve nüüd 676 miljonit eurot₂₀₀₃, see tähendab suurenemist 37,4 miljonit eurot₂₀₀₃ ehk 5,9 % võrreldes 2004. aasta prognoosiga. Finantskohustuste kava on vastavalt läbi vaadatud.

Peamised kulutusi muutvad tegurid on järgmised:

- Jäätmekäitlejate rakendamise kulud peaksid vähenema 6 miljoni euro₂₀₀₃ võrra (-11 %), mis rohkem kui korvab vedelike ja tahkete jäätmete töötlemise käitiste kallinemise, kuna vähenevad vaheladustamishoone ehitamise kulud, millesse nüüd paigutatakse ainult 2. kategooria jäätmed; lisaks viiakse kohapealsete käitiste ehitamise asemel nüüd otse territooriumil läbi teenustööd (kõrgsurvepressimine, tsementeerimine). Kõnealuste teenustega seotud kulud esitatakse tagapool jäätmekäitluse all.
- Territooriumil olevate vanade jäätmete kokkukogumise ja töötlemise prognoositud kulud on ümber hinnatud, arvestades turu reageerimist pakkumiskutsetele ja riigi tulevases keskladustuspaigas jäätmeapakettide vastuvõtmisel esitatavaid nõudeid. Kulud suurenevad 31 miljonit eurot₂₀₀₃ (+75 %).
- Jäätmetöötluskäitise juhtimine ja eespool nimetatud teenuste (kõrgsurvepressimine, tsementeerimine) osutamine antakse välisele teenusepakkujale. Kulude üldsumma on 16 miljonit eurot₂₀₀₃.
- Tuumamaterjalide käitlemise (eemaldamise ja vaheladustamise) kulud on osutunud esialgu arvatust oluliselt suuremaks. Prognoositud kulud on ümber hinnatud 24 miljonile eurole₂₀₀₃ (+109 %), millest 16 miljonit eurot₂₀₀₃ on seotud summadega,

mis on juba makstud seoses kiiritamata tuumamaterjalide omandiõiguse üleandmisega kolmandatele isikutele.

- Kava pikenemine (+8 aastat) seoses Itaalia ladustuskeskuse avamise edasilükkumisega ning ostudega seotud raskused pikendavad käitiste hooldus- ja seirekulusid 2028. aastani. Selle punktiga seotud prognoositud lisakulud on 28 miljonit eurot₂₀₀₃ (+35 %).
- Tuumakäitiste (reaktorite ja kiirguslaborite) likvideerimise kulud on samuti ümber hinnatud 10 miljonile eurole₂₀₀₃ (+10 %), et võtta arvesse jäätmete pakendamise suurenenud kulusid, mis on seotud pakendi korrosioonikindluse tagamisega seaduses nõutud 50 aasta jooksul.
- Pakendatud jäätmete lõpliku kõrvaldamise kulusid seoses nende toimetamisega Itaalia tulevaste ladustuskeskustesse on vähendatud 27 miljoni euro₂₀₀₃ võrra (–15 %), kuna on vähenenud ebamäärasus ladustuskujule viidud jäätmete koguse suhtes. Kuid seejuures tuleb meeles pidada, et kõnealuseid ladustuskulusid ei ole ametlikult kinnitatud. Sellele vaatamata kuuluvad need kõige suuremate ladustuskulude hulka, mida ELi liikmesriigis tuleb kanda.
- Muud kulumuudatused tulenevad käitistele (välisfirmade) osutatavate lisateenuste kulude arvessevõtmisest ja Itaalia osaluse mahaarvestamisest, mis on seotud Itaalia kohustustega Ispra asutuse territooriumil. Nimetatud kahe asjaolu arvessevõtmisel vähenevad kulud 6 miljonit eurot₂₀₀₃; see on väga ettevaatlik prognoos.
- Prognoositud personalikulud vähenevad 32 miljonit eurot₂₀₀₃ (–30 %). See on tingitud kavatsusest pakkuda alltöövõtulepinguid välistele ettevõtjatele, mille tõttu mõned eespool kirjeldatud kulud suurenesid.

5.2. Karlsruhe, Geeli ja Petteni kava täitmine

5.2.1. Karlsruhe (Saksamaa)

Teadusuuringute Ühiskeskuse Karlsruhe asutusel on tegemist samasuguste piirangutega kui Ispra asutusel, kuna Saksamaal ei ole veel lõppladustuskeskust. Käigus on kaks projekti, üks on endine maagikaevandus „Schacht KONRAD” madala radioaktiivsusega jäätmete ladustamiseks ja teine on Gorlebenis kõikide jäätmete, sealhulgas kõrge radioaktiivsusega jäätmete ladustamiseks.

Peamine käimasolev muudatus on seotud väikeste kiiritatud tuumamaterjalikoguste kõrvaldamisega; kõnealused materjalid ei ole ühtlased ja esinevad mitmel kujul. Osutatud jäägid on tekkinud mitmete katsetega, mis tavaliselt on läbi viidud koos teiste uurimiskeskustega või mida on teinud tuumaseadmete käitajad. Teadusuuringute Ühiskeskuse Karlsruhe asutus on püüdnud pidada läbirääkimisi, et osa nendest plutooniumi sisaldavatest materjalidest töödeldaks kolmanda isiku laboris, kuid nõutud tasud on osutunud liiga kõrgeks. Praegu kaalutakse üksnes ladustamisvõimalust, kuid selleks on vaja materjale iseloomustada ja viia need ladustamiskujule, mis samuti sõltub Saksamaa ladustamiskeskuste esitatavatest vastuvõetavuse kriteeriumidest. Sel põhjusel on edasi lükatud tööd, milleks on vaja ära oodata spetsifikaatide kinnitamine ja käitiste olemasolu. Kavas on mõistlik eelarveeraldus nimetatud raskuste lahendamiseks. Eraldis võib osutada aga ebapiisavaks, kui osutatud materjalide lõppladustamiseks vastuvõetavuse kriteeriume karmistatakse.

Saksamaa valitsus määras 2007. aastal kindlaks oma kavatsused eeldatavasti 2013. aastal avatava KONRADI ladustamiskeskuse suhtes. Pärast viimast teatist on aga ka Saksamaa ladustamiskeskuste kasutajate osamakse reguleerivat seadust muudetud, et arvesse võtta föderaalkohtu üht kohtuotsust. Uurimiskeskuste ettemakseid on oluliselt suurendatud, sealhulgas tagasiulatuvalt.

Teadusuuringute Ühiskeskuse Karlsruhe asutuse osamaks suurenes 21 miljoni euro₂₀₀₃ võrra ajavahemikul 1977–2012. Seoses KONRADI tulevase avamisega koostatakse juba ladustamiskujule viidud jäätmete vastuvõetavuse uusi norme.

Riigi järelevalveamet peab võtma uusi meetmeid ja korraldama nende täitmise järelevalve. Teadusuuringute Ühiskeskuse lisakulud ulatuvad 7,2 miljoni euroni₂₀₀₃.

Lisaks peab Teadusuuringute Ühiskeskuse Karlsruhe asutus ehitama loanõuete täitmiseks uue labori. Selle uue laboriga seotud tulevane rahaline kohustus on hinnanguliselt 10 miljonit eurot₂₀₀₃.

Eelarve on seetõttu läbi vaadatud ja selle üldsumma on nüüd 427,2 miljonit eurot₂₀₀₃ (võrreldes 389 miljoni euroga₂₀₀₃ eelmises teatises), mis tähendab suurenemist 9,7 % ehk 38,2 miljonit eurot₂₀₀₃. Selle tõttu on rahaliste kohustuste plaan läbi vaadatud (vt 1. lisa).

5.2.2. Geel (Belgia)

Kulud ja plaan vastavad 2004. aasta prognoosidele (vt 1. lisa), mis on 42,0 miljonit eurot₂₀₀₃.

5.2.3. Petten (Madalmaad)

Kõrgvooreaktori kasutamisega pärast 1996. aastat on kaasnenud eraldiste tegemine selle dekomisjoneerimiseks. Eraldisi rahastatakse Madalmaade ja Prantsusmaa rahastatavast reaktori teadusliku kasutamise lisakavast. Eraldiste üldsumma 2007. aasta lõpuks on 8,2 miljonit eurot. Arvestades kõrgvooreaktori ebamäärast tulevikku, otsustas Teadusuuringute Ühiskeskus 2004. aastal nimetatud eraldisi praegu mitte arvesse võtta. Petteni dekomisjoneerimise üldelarve seepärast ei muutu ja selle üldmaht on 69 miljonit eurot₂₀₀₃.

6. OLUKORD KAVA ELLUVIIMISEL JA KAVA EELARVE 2008. AASTA APRILLI SEISUGA (KOKKUVÕTE)

Järgmises tabelis on võetud kokku edasimineku kava täitmisel võrreldes 2003. aasta prognoosi tegeliku olukorraga aprillis 2008, see tähendab, et võrreldakse 2003. aastal kavandatud kulutusi tegelike kulutustega.

Miljonites eurodes ₂₀₀₃		Kogueelarve	2003. aasta prognoos	Tegelik	% kogukuludest
Geel	SEK(2004)	41,9	6,8		16,1%
	KOM(2008)	41,9		6,9	16,6%
Ispra	SEK(2004)	638,6	165,6		25,9%
	KOM(2008)	676,0		119,5	17,7%
Karlsruhe	SEK(2004)	389,0	30,1		7,7%
	KOM(2008)	427,2		43,2	10,1%
Petten	SEK(2004)	68,8	11,1		16,1%

	KOM(2008)	69,1		17,1	24,7%
Ettenähtamatud kulud	SEK(2004)	6,9	0,6		8,4%
	KOM(2008)	7,5		0,8	11,1%
Kokku	SEK (2004)	1145,3	214,2		18,7%
	KOM(2008)	1221,7		187,5	15,3%

Järgmises tabelis on kokku võetud muutused, mis on toimunud aastatel 2004–2008 tuumaseadmete dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise kava kulude väärtustes (kõik summad miljonites eurodes₂₀₀₃).

Miljonites eurodes ₂₀₀₃		Konkreetsed vahendid	Personalikulud	Kokku	% kogukuludest
Geel	SEK(2004)	39,8	2,1	41,9	3,7%
	KOM(2008)	39,8	2,1	41,9	3,4%
Ispra	SEK(2004)	531,3	107,3	638,6	55,8%
	KOM(2008)	601,1	74,9	676,0	55,3%
Karlsruhe	SEK(2004)	340,0	49	389,0	34,0%
	KOM(2008)	378,2	49	427,2	35,0%
Petten	SEK(2004)	67,0	1,8	68,8	6,0%
	KOM(2008)	67,0	2,1	69,1	5,7%
Ettenähtamatud kulud	SEK(2004)	0,0	6,9	6,9	0,6%
	KOM(2008)	0,3	7,2	7,5	0,6%
Kokku	SEK(2004)	978,2	167,2	1145,3	100%
	KOM(2008)	1086,4	135,3	1221,7	100%

Kava eelarve üldmaht on nüüd 1222 miljonit eurot₂₀₀₃ ja see on suurenenud 2004. aastal prognoosituga võrreldes 6,7 % ehk 76,3 miljonit eurot₂₀₀₃.

7. FINANTSMÕJU

Ajavahemikul 2008–2013 ei ole ette näha mingit täiendavat finantsmõju:

miljonites eurodes (praeguste hindade juures)

2008	2009	2010	2011	2012	2013
28,7	32,66	26,9	26,27	32,72	30,90

Järgmises 2011. aastaks kavandatud teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatakse uues mitmeaastases finantsraamistikus kavandatud summad.

8. SÕLTUMATUTE EKSPERTIDE RÜHMA ARVAMUS

Teadusuuringute Ühiskeskus tegi dekomisjoneerimise ja jäätmekäitluse sõltumatute ekspertide rühmale ettepaneku (mille ühiskeskuse juhatajate nõukogu kinnitas) anda nõu ühiskeskuse dekomisjoneerimise ja jäätmekäitluse kava juhtimisel. Ekspertide rühm koosneb eri liikmesriikide ekspertidest, kelle kohtumised toimuvad kaks korda aastas. Rühma nõuannetes käsitletakse dekomisjoneerimist ja jäätmetöötamise strateegiat, olemasolevat tehnoloogiat, pakkumiskonkursside korraldamist ja juhtimist, sisemiste vahendite juhtimist, koolitust ja muid osutatud kavaga seotud aspekte.

Rühmalt on nõu küsitud eelkõige seoses Ispra kava strateegiliste aspektidega, sealhulgas näiteks vaheladustamise võimalustega. Teadusuuringute Ühiskeskus on saanud tähtsaid nõuandeid ja lõpuks ka täieliku toetuse oma valitud strateegiale.

Rühmalt on küsitud nõu ka seoses käesoleva teatise tekstiga, mille kohta rühm andis pooldava arvamuse, tehes järgmised märkused:

- Jäätmete vastuvõetavuse kriteeriumide küsimus, mille puhul Itaalia peaks andma kinnituse, et praegu kehtivate normide kohaselt praeguseks juba ladustamiskujule viidud jäätmeid ei ole vaja hiljem viia uuele kujule või et vähemalt ei tuleks võimaliku uuele kujule viimise kulusid kanda Ispra dekomisjoneerimise ja jäätmekäitluse kava eelarvest.
- Elanikkonna kokkupuute jaoks ioniseeriva kiirgusega, mis on seotud tuumatehnikaga, sealhulgas dekomisjoneerimisega, jäätmete töötlemise ja vahepealse ladustamisega, kehtestatud kiirgusannuse lubatav piirväärtus, mis on madalam kui üheski teises Euroopa riigis (10 μ Sv/aasta, see tähendab 15–100 korda madalam asjaomastest piirangutest muudes Euroopa riikides, on madal ka võrreldes rahvusvahelise kiirguskaitsekomisjoni 2007. aasta soovitustega⁸). Sedavõrd madalate piirväärtuste mõju mõnede Ispras rajatavate käitiste maksumusele tuleks vajalikul määral arvesse võtta.

9. TEADUSUURINGUTE ÜHISKESKUSE JUHATAJATE NÕUKOGU ARVAMUS

- Juhatajate nõukogu nõustub dekomisjoneerimise ja jäätmekäitluse kava täitmist käsitleva **kavandatud teatise** esitamisega nõukogule ja Euroopa Parlamendile ning kiidab heaks Teadusuuringute Ühiskeskuse senise töö esialgse kava täitmisel.
- Juhatajate nõukogu toetab **läbivaadatud plaani**, sealhulgas läbivaadatud eelarvet ja ajakava, kiidab heaks Teadusuuringute Ühiskeskuse püüdlused pidada kinni esialgse kava kuludest ja innustab Teadusuuringute Ühiskeskust jätkama läbirääkimisi riikide asutustega.
- Arvestades kavaga seotud piiranguid ja ebamäärasusi, teeb juhatajate nõukogu ettepaneku, et nõukogule ja parlamendile esitataks kahe aasta jooksul, arvestades teatise kuupäevast, ajakohastatud teave edasiliikumise kohta.

10. KOKKUVÕTE

Pärast viimast 2004. aasta teatist on toimunud oluline edasimineku. Peamised kava alusel saavutatud tulemused on seotud tuumamaterjalide eemaldamise, jäätmetöötlemise ja iseloomustamise mitme käitise töölerakendamise ning suurte dekomisjoneeritavate käitiste iseloomustamise käivitamisega.

Välis- ja sisetegurite nagu hankemenetluste koosmõjul on aeglustunud mõnede Ispra kava tähtsamate meetmete rakendamine ning suurenenud ennustatavad kulud (+6 %) ja pikenenud programmi ajakava (tuumajäätmete lõppladustamispaika toimetamine +8 aastat).

On jäänud rida ebamäärasusi, eeskätt seoses olukorraga Ispras.

⁸ ICRP väljaanne 103, 37. köide, nr 2-4-2007, lk 116-117 (Elanikkonna kokkupuude – pikaajaline kokkupuude): „Annuse piirväärtus peaks olema väiksem kui 1mSv ja sobiv väärtus oleks mitte üle 0,3 mSV.”

Teadusuuringute Ühiskeskus on käivitanud ulatuslikud riskijuhtimismeetmed nende ebamäärasuste mõju vähendamiseks. Ülioluline on lahendada jäätmete vastuvõetavuse kriteeriumide küsimus, vastasel korral muutuks liikumine lõppladustamise suunas võimatuks. Kui jäätmete vastuvõetavuse kriteeriumidega seotud ebamäärasust ei õnnestu kõrvaldada, peab Teadusuuringute Ühiskeskus võib-olla dekomisjoneerimise Ispra kavas panema põhirõhu ohutule säilitamisele ja lükkama jäätmete ladustamiskujule viimise edasi, kuni lõppladustamine on tagatud.

1. LISA. Kava kulud ja ajakava

Kõik summad on esitatud miljonites eurodes²⁰⁰³.

Aasta	Geel				Ispra				Karlsruhe				Petten				Brüssel				KOKKU			
	Kulukohustused		Personal		Kulukohustused		Personal		Kulukohustused		Personal		Kulukohustused		Personal		Kulukohustused		Personal ja ettenähtamatud kulud		Kulukohustused		Personal	
	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM	SEK	KOM
	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008	2004	2008
Kokku	39,832	39,832	2,104	2,104	531,336	601,133	107,311	74,887	340,001	378,201	49	49,002	67	67	1,819	2,071		0,275	6,939	7,181	978,169	1.086,442	167,174	135,245
<2003	6,149	6,149			21,36	21,36	8,789	8,471	11,611	11,611											39,12	39,12	8,789	8,471
2003-07	0,52	794	0,1		116,511	71,473	18,921	17,964	18,113	30,66	0,415	0,882	10,9	16,66	0,156	0,408		0,275	0,58	0,561	146,044	119,862	20,173	19,814
2008		106			20,975	22,333	5,2	3,4	3,533	2,927	0,15	0,165							0,264	0,307	24,508	25,367	5,614	3,872
2009					24,8	25,267	5,2	3,4	3,533	2,896	0,15	0,165							0,264	0,314	28,333	28,163	5,614	3,88
2010					18,65	16,915	5,2	3,4	3,533	5,715	0,15	0,165							0,264	0,328	22,183	22,63	5,614	3,894
2011					14,65	15,056	5,3	3,4	3,533	6,505	0,15	0,165							0,269	0,336	18,183	21,561	5,719	3,902
2012					19,84	19,285	5,3	3,4	3,533	6,915	0,15	0,165							0,269	0,345	23,373	26,2	5,719	3,910
2013					16,55	19,686	5,3	3,4	3,533	4,453	0,15	0,165							0,269	0,36	20,083	24,139	5,719	3,925
>2013	33,163	32,783	2,004	2,104	278	389,758	48,1	28,05	289,079	306,519	47,685	47,130	56,1	50,34	1,663	1,663			4,758	4,63	656,342	779,4	104,21	83,577

Märkus: Veerus „Aasta” on kasutamise aasta, see tähendab enne 2003 (<2003), ajavahemikul 2003–2007, järgnevad aastad kuni 2013, pärast 2013. aastat (>2013).

Kulukohustused on vahendid, mis on kulutatud/kulutatakse varustusele, käitamisele ja teenustele; eraldised personalile on Teadusuuringute Ühiskeskuse personalile kulutatud/kulutatavad summad.